

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/160/2019
Identifikačné číslo spisu: 1213238580
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1213238580.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci manžela IL. trvalým pobytom v J., zastúpeného advokátskou kanceláriou Tomáš Petko s.r.o., so sídlom v Bratislave, Drotárska cesta 7, proti manželke I., trvalým pobytom E. zastúpenej JUDr. Alojzom Baránikom, advokátom so sídlom v Bratislave Grösslingova 4, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletej K., narodenej X.júna XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom v Bratislave, Vázovova 7/A, za účasti Okresnej prokuratúry, so sídlom v Bratislave, Kvetná 13, vedenej na Okresnom súde Bratislava II, pod sp. zn. 61P/71/2013, o dovolaní matky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. apríla 2019, sp. zn. 11CoP/ 542/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

. Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 21. marca 2018 č.k. 61P/71/2013- 1277 v spojení s opravným uznesením zo 7.augusta 2018 č.k. 61P/71/2013- 1317 rozviedol manželstvo účastníkov W. a I., uzavreté X. septembra XXXX v Bratislave, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu v J., vo zv. XX, roč. XXXX., na str. XXX, pod por.č. XXX (prvý výrok). C.ú, L. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky (druhý výrok). Právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú mať obaja rodičia (tretí výrok). Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej K., nar. X.júna XXXX. sumou 200 € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky od právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva (štvrtý výrok). Otcovi upravil styk s maloletou po dobu štyroch mesiacov od právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva formou asistovaných stretnutí v krízovom stredisku K. za prítomnosti odborného pracovníka príslušného zariadenia v rozsahu jedenkrát do týždňa v trvaní 90 minút, pričom presný čas a miesto si určí príslušné zariadenie. Matke uložil povinnosť zabezpečiť účasť maloletej na stretnutiach v čase a mieste, ktoré určí krízové stredisko K.. Po uplynutí štyroch mesiacov od právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva upravil styk otca s maloletou každý nepárny týždeň od piatku od 15. hodiny do nedele do 19. hodiny a v stredu od 15.

hodiny do 19. hodiny s výnimkou školských prázdnin. Každý páry týždeň v utorok od 15.00 hodiny do 19.00 hodiny a vo štvrtok od 15.00 hodiny do 19.00 hodiny a výnimkou školských prázdnin. Počas zimných prázdnin každý páry kalendárny rok od 25.decembra od 11. hodiny do 28.decembra do 19. hodiny a každý nepáry kalendárny rok od 1. dňa prázdnin od 10. hodiny do 25.decembra do 11. hodiny. Počas jarných prázdnin každý páry kalendárny rok od soboty od 9. hodiny v týždni predchádzajúcom prázdninovému týždňu do utorka do 19. hodiny prázdninového týždňa. Počas veľkonočných prázdnin každý nepáry kalendárny rok od 1. dňa prázdnin od 10. hodiny do Veľkonočnej nedele do 10. hodiny. Počas letných prázdnin každý páry kalendárny rok od 1.júla od 10. hodiny do 7.júla do 19. hodiny a od 1.augusta od 10. hodiny do 7.augusta do 19. hodiny. Miestom odovzdania a prevzatia maloletej je bydlisko matky (piaty výrok). Súd prvej inštancie návrh maky na zákaz styku otca s maloletou zamietol (šiesty výrok). Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (siedmy výrok). Rozhodnutie právne odôvodnil poukazom na ustanovenia § 22, 23, ods. 1, 2, 3, § 24 ods. 1, 4, § 25 ods. 1, 2, § 43 ods. 1, § 62, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“), podľa § 38 ods. 1, 2, § 116 CMP, ako aj podľa príslušných článkov Dohovoru o právach dieťaťa a dospel k záveru, že vzťahy medzi účastníkmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo si neplní svoje ekonomické, biologické ani výchovné poslanie. Vzhľadom na priebeh manželstva a intenzitu rozvratu vzťahov medzi účastníkmi, ako aj vzhľadom na vyjadrenia oboch účastníkov bol súd prvej inštancie toho názoru, že ani v budúcnosti nemožno očakávať, že vzťahy medzi účastníkmi sa upriavia k vzájomnej spokojnosti oboch manželov a dôjde k obnoveniu ich manželského spolužitia. Preto súd prvej inštancie manželstvo rozviedol.

1.1. Súd prvej inštancie rozhodoval aj o právach a povinnostiach rodičov k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode. Pri zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky zohľadnil faktory na strane rodičov a na strane dieťaťa. Rozhodoval v súlade so záujmom maloleteho dieťaťa. Súd prvej inštancie aj keď pozeral na osobu otca, na strane ktorého neexistujú žiadne dôvody, ktoré by znižovali jeho rodičovskú kompetenciu, zverenie maloletej do jeho starostlivosti za týchto okolností by bolo pre maloleťu nesmierne traumatizujúce. Zhodnotil, že maloletá sa s otcom dlhodobo nestretáva, žije v prostredí, ktoré má na otca negatívny názor a ktoré sa rozhodlo „že pre maloleťu je najlepšie, ak sa s otcom už nikdy nestretne“. V tomto duchu pôsobí na maloleťu aj jej najbližšie okolie, pričom nemusí ísť len o verbálne vyjadrený názor. Súd prvej inštancie nepovažoval za ideálne riešenie ani zverenie maloletej do starostlivosti matky, pretože matka počas celého konania vystupovala neštandardným spôsobom, so súdom nespolupracovala a jej správanie vzbudzovalo vážne podozrenie, že matka nemá záujem na tom, aby bol dôkladne zistený skutkový stav. Matka sa bránila vykonaniu znaleckého dokazovania, stretnutiu znalca sa nezúčastňovala a odmietala k nemu priviesť aj dcéru, čo vlastne spôsobilo prieťahy v súdnom konaní. Matka bojkotovala všetky snahy o vypočutie maloletej s odôvodnením, že to neumožňuje jej zdravotný stav a odmietla aj vypočutie maloletej v domácom prostredí. Ani uložené pokuty neprimäli matku zmeniť postoj a správanie. Matka sa súdu prvej inštancie javila ako osoba so zníženou rodičovskou kompetenciou, nielenže nie je schopná prijímať zodpovednosť a dôležitosť role otca v živote dieťaťa, ale celé jej doterajšie konania významnou mierou prispelo k devastácii vzťahu medzi otcom a dcérou. Bez ohľadu na motiváciu tohto konania by matka mala akceptovať súčasný stav a pracovať na tom, aby sa začali naprávať spôsobené škody. Nevyhnutnou podmienkou toho je, aby matka prijala fakt, že k trestnému činu sexuálneho zneužívania nedošlo. Matke súd odporučil spoluprácu s odborníkmi. Aj napriek vyššie uvedenému však súd prvej inštancie považoval zverenie maloletej do starostlivosti otca za nereálne, zverenie by nebolo v záujme maloletej, nakoľko by ho nebolo možné vykonať bez negatívnych dôsledkov na maloleťu. Uvedené si uvedomil aj otec, ktorý za najvhodnejšie riešenie považoval postupný styk s dieťaťom. Návrhu otca zveriť maloleťu na polroka matke a po uplynutí polroka otcovi súd nevyhovel, nakoľko mal za to, že nemožno s určitosťou predpokladať, ako sa budú vzťahy medzi maloletou a otcom a medzi rodičmi navzájom vyvíjať. Matke dal do pozornosti, že pokiaľ nezmení svoje postoje a nebude aktívne pracovať na zlepšení vzťahu medzi otcom a dcérou, potvrdí tým, že nie je vhodným rodičom na starostlivosť o maloleťu, a zrejme bude potrebné uvažovať o zmene zverenia maloletej.

1.2. Súd prvej inštancie určil, že zastupovať a spravovať majetok maloletej budú obaja rodičia, keď nezistil dôvod na obmedzenie alebo pozbavenie tohto práva jednému z rodičov.

1.3. Pri určovaní výšky výživného vychádzal súd z odôvodnených potrieb maloletej, ako aj z možností oboch rodičov, ktoré súd prvej inštancie vyhodnotil, zistil príjmy rodičov, posúdil odôvodnené potreby

maloletej a konštatoval, že pokiaľ si obidvaja rodičia budú v rovnakej miere plniť vyživovaciu povinnosť, budú potreby maloletej, ktoré ustálil na sumu 400 € mesačne, riadne zabezpečené. Osobnú starostlivosť matky uznal súd prvej inštancie do tej miery, že sa toto stalo na základe dobrovoľného rozhodnutia matky, ktorá otca úplne vytesnila zo života maloletej.

1.4. Súd prvej inštancie upravil styk otca s maloletou tak, že spočiatku bude prebiehať v krízovom stredisku Dúha formou asistovaných stretnutí a po uplynutí štyroch mesiacov bol styk upravený v štandardnom rozsahu.

1.5. Návrh matky na zákaz styku otca s maloletou súd zamietol, nakoľko hlavným dôvodom, pre ktorý matka požadovala zákaz styku, bolo údajné zneužívanie maloletej otcom, pričom tieto podozrenia preukázané neboli.

2. Na odvolanie oboch rodičov Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 16. apríla 2019, sp.zn. 11CoP/542/2018 rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením zo 7. augusta 2018, č.k. 61P/71/2013-1317 v napadnutej časti vo výroku o úprave styku a trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie [§ 389 ods. 1 písm. c/ a § 391 ods. 1 zákona č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)]. Vo zvyšku rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil (§ 387 CSP). Dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné len v časti úpravy styku. Vo zvyšnej časti konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne- v časti zverenia maloletej, zastupovania správy majetku maloletej, v časti úpravy výživného na maloletú.

2.1. V časti zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky odvolací súd poukázal na správne závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožnil. Stotožnil sa aj so závermi a vyjadrením kolízneho opatrovníka k vyjadreniu otca. Zo spisu vyplynulo, že maloletá od svojich troch rokov nebola v kontakte s otcom a náhla zmena zverenia by nebola v jej záujme, pretože nemožno predpokladať, ako by na osobu otca reagovala. Napriek skutočnostiam, ktoré boli zistené na strane matky, nebolo možné konštatovať, že matka riadne nezabezpečuje starostlivosť o maloletú a v tomto smere jej nebolo možné vytykať také skutočnosti, ktoré by svedčili v prospech zverenia maloletej otcovi. V tejto časti nebolo možné vyhovieť odvolaniu otca maloletej, zverenie maloletej za súčasnej situácie by nebolo v jej záujme. Konštatoval, že vnímaví rodičia svoju vzájomnú nevraživosť by mali potlačiť a na piedestál postaviť záujmy a potreby maloletej, neznevažovať jeden druhého, pričom v tomto im nepomôže žiadne súdne, ani iné rozhodnutie, ale je to predovšetkým na sebareflexii oboch rodičov. Pre maloletú je v súčasnosti potrebná stabilita pomerov a uspokojenie celej situácie, pričom odvolací súd apeloval najmä na matku maloletej, aby vyhľadala odbornú pomoc a dodržiavala pokyny psychológov pracujúcich s maloletými deťmi a potrebné odporúčania, pretože ak nezmení svoje výchovné postupy, nebude existovať také súdne rozhodnutie, ktoré maloletej zabezpečí pocit bezpečia a dôvery vo vlastných rodičov a bude schopné vrátiť ju do prežívania šťastného detstva. Zdôraznil, že iba rodičia majú priamy vplyv na maloleté deti a sú priamo a bez akýchkoľvek pochybností zodpovední za ich psychický a fyzický vývoj a tejto svojej zodpovednosti sa nemôžu zbaviť a nemôžu ju prenášať na súdy, ich rozhodnutia, alebo iné štátne orgány. Rodičia sú povinní v záujme maloletých detí dospieť ku korektnej komunikácii, prijať zodpovednosť a o starostlivosti sa dohodnúť. Iba dohody rodičov môžu zmierniť negatívny dopad na prežívanie maloletých detí, spôsobený rozchodom rodičov, pretrvávajúcim súdnym, rodičovským konfliktom a súdnymi konaniami. Dospel k záveru, že za situácie, aká nastala, nech už ju spôsobil ktokoľvek, je pre maloletú a v záujme maloletej jedine možné zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky. V tejto časti považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne.

2.2. Za správne považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v časti zastupovania a spravovania majetku maloletej. Uviedol, že len výnimočne môže nastať situácia, ktorou dôjde k prelomeniu zásady, že rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom súčasne a takáto situácia nastáva, ak jeden z rodičov nežije, nie je známy, nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, bol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností, alebo jeden z rodičov bol obmedzený vo výkone rodičovských práv a povinností. V takýchto prípadoch je na výkon rodičovských práv a povinností oprávnený a povinný len druhý rodič sám. Uvedené skutočnosti, ktoré stanovuje zákon, v konaní zistené neboli, preto v tejto časti nebolo možné vyhovieť odvolaniu matky maloletej.

2.3. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie správne rozhodol aj o výživnom určenom na maloletú Dominiku, výšku výživného určil v súlade so zákonom a odôvodnenými potrebami maloletej a možnosťami a schopnosťami otca, pričom poukázal na správne dôvody súdu prvej inštancie, s ktorými

sa stotožnil. Súd prvej inštancie náležite vyhodnotil odôvodnené potreby maloletej, vyhodnotil, ktoré výdavky považoval za odôvodnené a ktoré nie a správne ustálil aj výšku odôvodnených potrieb maloletej. Konštatoval, že vyživovaciu povinnosť má aj matka, pričom vyhodnotil aj zohľadnenie miery osobnej starostlivosti matky o maloletú.

2.4. Za správne považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie aj pokiaľ ide o zamietnutie návrhu na zákaz styku otca s maloletou; konštatoval a súhlasil so záverom Okresnej prokuratúry Bratislava II, že po rokoch je potrebné a dôležité, aby došlo k reálnemu stretávaniu sa otca s maloletou, aby mali šancu začať si budovať vzťah otca a dcéry, ktorý bol nenapraviteľne narušený. Námiety matky uvedené v odvolaní, vyhodnotil odvolací súd ako právne irelevantné, keď sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa zastavenia trestného stíhania voči otcovi. Matka ani neumožnila a ani nedala priestor, aby ňou tvrdené skutočnosti boli overené, keď sa odmietla zúčastniť znaleckého dokazovania, odmietla dať maloletej priestor na vyjadrenie svojho názoru, čo maloletej zákon umožňuje. Súd prvej inštancie mohol preto vychádzať len zo skutočností, ktoré zistil vykonaným dokazovaním a jeho závery považoval odvolací súd za správne. Základným právom každého maloletého dieťaťa je právo na pravidelný kontakt s obidvomi rodičmi, ku zakazu styku môže súd pristúpiť len vtedy, ak to vyžaduje záujem dieťaťa, aby bolo dočasné stretávanie s jedným z rodičov obmedzené, alebo úplne zakázané. Ide o výnimočné riešenia a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa. Konaním matky však uvedené okolnosti nebolo možné zistiť, keď nebolo možné zisťovať názor maloletého dieťaťa, či už kolíznym opatrovníkom, znalcom alebo súdom. Zákon pri zakaze styku má na mysli len dočasné obmedzenie styku rodiča s dieťaťom, pričom z uvedeného vždy vyplýva požiadavka- vytváranie predpokladov pre to, aby takýto kontakt mohol byť perspektívne obnovený. V konaní, tak ako konštatoval aj súd prvej inštancie neboli zistené skutočnosti, pre ktoré by bolo potrebné zakázať styk otca s maloletou, pričom odvolací súd poukázal na stanovisko kolízneho opatrovníka, z ktorého vyplýva, že maloletá v súčasnosti ani v kontakte od svojich troch rokov s otcom nie je. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie uvedené skutočnosti správne vyhodnotil a rozhodnutie súdu prvej inštancie je v uvedenej časti správne. Zákaz styku nemožno vysloviť v prípade, ak uvádzané dôvody vyplývajú zo vzťahu medzi rodičmi, čo v danom prípade bolo preukázané. Akékoľvek výhrady jedného rodiča voči druhému rodičovi, ktoré sa týkajú jeho postoja ako partnera, nemôžu byť dôvodom na zákaz styku s dieťaťom. Takisto nemôže byť dôvodom na obmedzenie alebo zákaz styku nechť dieťaťo najmä vtedy, ak indicie smerujú k zámernému pôsobeniu preferenčného rodiča s cieľom vyvolať takéto správanie dieťaťa. Súd prvej inštancie tu vychádzal z vykonaného dokazovania, pričom odvolací súd opätovne opakoval, že samotná matka znemožnila svojim postojom vykonanie dokazovania, ktoré by zistilo skutočné dôvody pre oprávnenosť zakazu styku.

2.5. V časti úpravy styku odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Konštatoval, že súd prvej inštancie postupoval správne, ak mal snahu upraviť styk otca s maloletou na čas po rozvode, keďže v tomto smere medzi rodičmi je absolútny nesúlad a dohoda medzi nimi nie je možná. Súd prvej inštancie postupoval správne pokiaľ mal úmysel upraviť styk v zariadení, ktoré by pracovalo či už s rodičmi, ako aj s maloletou, v záujme obnovenia kontaktu otca s maloletou. Nesprávne však postupoval, ak určil na realizáciu tohto styku stredisko, ktoré takúto činnosť nevykonáva. Rovnako odvolací súd považoval za nesprávne aj rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak upravoval styk v časových úsekoch. Vzťahy medzi rodičmi, maloletou a otcom sú tak závažne narušené, že zo stanovenia rozsahu styku na 4 mesiace nemožno vyvodiť, či táto odborná spolupráca bude úspešná, alebo nie a za danej situácie a vzťahoch, ktoré medzi účastníkmi vládnu, nie je možné konštatovať, že takáto úprava styku je v prospech maloletej. Podľa názoru odvolacieho súdu je najprv potrebné realizovať stretávanie sa otca s maloletou za odbornej pomoci, ktorú je povinná matka akceptovať a spolupracovať pri takejto realizácii styku a až po vyhodnotení realizácie styku za odbornej pomoci, bude možné posúdiť vhodnosť ďalšej úpravy styku otca s maloletou.

2.6. K ďalším odvolacím námietkam uplatneným najmä zo strany matky maloletej odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie a svoje závery aj náležite odôvodnil, dodržal riadny procesný postup smerujúci k rozhodnutiu vo veci samej, pričom neboli zistené žiadne porušenia znemožňujúce strane sporu realizáciu procesných opatrení a žiadne skutočnosti matke možnosti aktívnej účasti osôb zúčastnených na konaní. Otázka najlepšieho záujmu dieťaťa je vždy výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami, relevantnými v iných veciach, Otázka najlepšieho záujmu dieťaťa je vždy

výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov, súd viedli k prijatiu toho, ktorého rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené môže súd prijať celkom jedinečné a konkrétne závery, ktoré sú vhodné pre ten ktorý prípad a dosiahnuť tak v súdnom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých sledovaný cieľ- najlepší záujem maloletého dieťaťa. Preto ani nemôže existovať ustálená rozhodovacia prax súdov, keďže na každý prípad je potrebné pozerat' individuálne prípad a toto nemôže byť pravidlo pre iné prípady, aj keby formálne vykazovali rovnaké skutkové okolnosti.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie matka maloletej (ďalej len „dovolateľka“) a to v časti výroku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou. Prípustnosť dovolania odôvodnila poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tým, že odvolací súd (v spojení so súdom prvej inštancie) nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietala, že v predmetnom prípade odvolací súd (a ani súd prvej inštancie) nekonali v súlade s požiadavkou individuálnej spravodlivosti a navyše porušili aj základné zásady a princípy, na ktorých spočíva civilný proces, a to konkrétne zásadu povinnosti v prvom rade prihliadať na najlepší záujem maloletej, zásadu zákazu odopretia spravodlivosti a zásadu voľného hodnotenia dôkazov. Konanie pred odvolacím súdom tak v predmetnom prípade je postihnuté závažnými procesnými pochybeniami spočívajúcimi v tom, že nerešpektoval a porušil zásadu najlepšieho záujmu maloletej, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietala tiež odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (aj súdu prvej inštancie), ktoré nedalo odpovede na jej otázky, ktoré svojou povahou mali pre vec podstatný význam, a ktoré veľmi úzko súviseli s posudzovaním a vyhodnocovaním najlepšieho záujmu maloletej a tiež porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov, pretože výsledkom jeho procesného postupu bolo vydanie rozsudku, ktoré vykazuje znaky ľubovôle. Porušenie zásady najlepšieho záujmu dovolateľka vidí v tom, že odvolací súd (rovnako aj súd prvej inštancie) vychádzal výlučne z trestnoprávneho hľadiska predmetnej veci argumentujúc, že pre rozhodnutie je zásadné len to, že trestné stíhanie vo vzťahu k otcovi bolo právoplatne zastavené. Takýto postup odvolacieho súdu sa nielenže prieči najlepšiemu záujmu maloletej, ale súčasne je aj v rozpore s ustanovením § 25 ods. 3 zákona o rodine, podľa ktorého je súd povinný spoľahlivo zistiť dôvod, prečo bol návrh na zákaz styku podaný, a teda neuspokojiť sa len so závermi orgánov činných v trestnom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd absolútne odignoroval, že všetky zážitky, ktoré aj podľa záverov ošetrovujúcich lekárov a psychológov podstatne ovplyvnili psychické zdravie maloletej a aj jej vzťah k otcovi, opakovane v priebehu niekoľkých rokov tvrdila sama maloletá, ktorá svoje negatívne zážitky s otcom popisovala rovnakým spôsobom aj v neprítomnosti matky a pred viacerými osobami, a teda, že si ich účelovo nevymyslela. V konaní nebol vyprodukovaný žiaden dôkaz, ktorý by potvrdil opak, t.j. že matka si túto celú záležitosť vymyslela; túto skutočnosť tvrdil výlučne otec, avšak toto svoje tvrdenie ničím nepodložil. Na svoju obranu ohľadne jej možnej účelovosti konania poukázala na znalecký posudok PhDr. Lubice Bradáčovej (znalkyne z odboru: Psychológia, odvetvie: Klinická psychológia dospelých a psychológia sexuality), ktorá konštatovala, že matka maloletej nemá tendenciu ku konfabuláciám, prípadne k nadmernej fantázii v zmysle patológie, tiež že pravdepodobnosť, že by matka ovplyvňovala maloletú v zmysle učenia a nácviku. Odvolací súd v súvislosti s rozhodovaním o návrhu matky na zákaz styku, v rozpore s najlepším záujmom maloletej zvolil nie najsprávnejší spôsob ako sa vysporiadať so závažnými okolnosťami, ktoré sama maloletá popísala, čo mala zažiť s otcom, a ktoré sú zachytené aj listinnými dôkazmi najmä z rokov 2013 až 2015 (lekárske správy, odborné stanoviská, vyjadrenia a znalecký posudok č. 34/2013 PhDr. Evy Smíkovej, PhDr. Igora Obucha, MUDr. Anny Kováčovej, Mgr. Petry Belešovej a Mgr. Zuzany Palenčárovej) a uvedené zostalo bez náležitého a najmä presvedčivého odôvodnenia. Poukázala tiež na konanie, resp. nekonanie kolízneho opatrovníka, ktorý napriek vedomosti o zdravotnom stave maloletej a ňou popísaných zážitkov s otcom, nepodal riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zastavení trestného stíhania. Obdobne sa postupovalo aj v prípade „druhého zastavenia trestného stíhania“. Podľa jej názoru odvolací súd ignorujúc všetky tieto zásadné skutočnosti, legitimizoval postup kolízneho opatrovníka, ktorý hrubo porušil práva maloletej a teda konal v rozpore s jej najlepším záujmom. Odvolací súd odignoroval aj tú skutočnosť, že maloletou popísané konanie otca nie je možné bez pochybností hodnotiť (a tým ani ospravedlniť) ako bežnú hygienu, ktorú by si maloletá len nesprávne vyložila. Takéto „ospravedlnenie“

vyľučil napr. PhDr. Igor Obuch, ktorý pri svojej výpovedi v trestnom konaní takéto ospravedlnenie vyľučil v rámci svojej výpovede v trestnom konaní v tejto súvislosti skonštatoval, že to vylučuje reakcia maloletej pri hre s anatomickými bábikami, ku ktorej došlo pri jej znaleckom vyšetrení. Odvolaciemu súdu (rovnako aj súdu prvej inštancie) tiež vytýkala, že v odôvodnení rozsudku odignoroval aj to, že pravdivosť tvrdení maloletej o tom, čo mala zažiť s otcom nevyučujú ani otcom predložené jednotlivé znalecké posudky, podľa ktorých sa u otca nepotvrdila žiadna deviácia v zmysle pedofílie. Ako potvrdili aj svedecké výpovede (napr. výpoveď MUDr. Anny Kováčovej), nie je potrebné, aby u otca existovali deviácie na to, aby maloletej spôsobil podobnú traumu, a teda že k tomu postačil napríklad afekt otca. Odvolací súd porušil zásadu najlepšieho záujmu dieťaťa aj tým, že v konaní nezohľadnil okolnosti prípadu, ktoré potvrdzujú pravdivosť, presvedčivosť a hodnovernosť popísaných negatívnych zážitkov maloletej s otcom, hoci ich uviedla vo veľmi nízkom veku. Význam týchto prejavov potvrdil aj PhDr. Igor Obuch v záveroch svojho znaleckého posudku č. 34/2013. Matka argumentovala aj tým, že odvolací súd neprihliadol na najlepší záujem maloletej, nakoľko tvrdil, že v dôsledku konania matky nebolo možné vykonať dokazovanie, avšak ona chcela len zabrániť traumatizácii maloletej. Z vykonaného dokazovania pritom plynie, že práve opakovanie vyšetrení maloletej a tiež opakovanie jej znaleckého skúmania, mohlo spôsobiť retraumatizáciu maloletej a prehĺbiť jej úzkosť a prežívaný stres, keďže túto skutočnosť potvrdili všetci lekári a odborníci, u ktorých bola maloletá v starostlivosti. Poznomenala, že si je vedomá toho, že inštitút zákazu styku rodiča s maloleťým dieťaťom je vo svojej podstate výnimočný, avšak všeobecné súde by ho mali aplikovať vždy, keď zistia, že pôsobenie jedného rodiča spôsobuje maloleťému dieťaťu závažnú a neodstraniteľnú ujmu, a preto nie je v jeho záujme sa s takým rodičom stykať. Spočiatku ona sama navrhovala znalecké dokazovanie maloletej odborníkom z oblasti psychológie, pričom takýto návrh podala na okresný súd v konaní sp.zn. 28P/194/2013 dňa 5. júna 2014 a v rovnaký deň aj vyšetrovateľovi v rámci trestného konania, ktorému však vyšetrovateľ nevyhovela a nevyhovela mu ani Okresná prokuratúra v Bratislave II. Zmena v postoji matky k ďalšiemu znaleckému vyšetreniu nastala až v ďalšom období, keď to jej zdravotný stav neumožňoval. Skutočnosť, že maloletá nebola schopná ďalšieho výsluchu a vyšetrenia výslovne skonštatoval aj prednosta Kliniky detskej psychiatrie DFNSP Bratislava Doc. MUDr. Igor Škodáček, CSc., ktorý v emailovej správe adresovanej matke 16. februára 2015 uviedol, aby nedovolila vypočúvanie maloletej, nakoľko už ide o CAN syndróm minimálne na psychickej úrovni. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti a rovnako aj rozsudok súdu prvej inštancie v časti vo výroku o zamietnutí návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. K dovolaniu matky maloletej sa vyjadril otec a uviedol, že jej prezentácia skutkového stavu je tendenčná a účelová a keďže sa už v priebehu základného konania niekoľkokrát vyjadroval k skutkovému stavu, poukázal už len na svoje doterajšie vyjadrenia.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k dovolaniu matky maloletej zotrval na svojich doterajších vyjadreniach v predmetnej veci.

6. K dovolaniu podala vyjadrenie aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, netrestný odbor, a vyjadrila súhlas s názorom súdu, že v priebehu konania neboli zistené také skutočnosti, pre ktoré by bolo potrebné zakázať styk otca s maloletou. Za správny označil aj úsudok odvolacieho súdu o tom, že práve matka maloletej mala podiel na tom, že vykonanie ďalšieho dokazovania nebolo možné. Nestotožnila sa s tvrdením matky maloletej, že súde neprihliadli na najlepší záujem maloletej, práve naopak, prihliadli, nakoľko každé rozhodnutie súdu v tomto konaní upravilo stretávanie sa otca s maloletou s požiadavkou na matku maloletej, aby upustila od negativistického správania sa k otcovi a dala maloletej príležitosť nájsť opätovne vo svojom živote priestor aj pre otca. Podľa názoru prokuratúry súde zohľadnili najlepší záujem dieťaťa, pričom nedošlo k porušeniu práv žiadnej zo strán.

7. K vyššie uvedeným vyjadreniam sa vyjadrila matka maloletej a opakovane dôvodila tým, že na pojednávaníach sa s maloletou nezúčastňovala s cieľom chrániť maloleťu a zabrániť jej ďalším psychickým kolapsom vždy so zreteľom na jej najlepší záujem. V ostatnom uviedla tvrdenia a námietky, ktoré už boli uvedené v rámci dovolania.

8. Konanie vo veciach rozvodu manželstva spojené s konaním o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode je mimosporovým konaním, ktoré je s účinnosťou od 1. júla 2016 upravené samostatne v ustanoveniach § 92 a nasl. zákona

č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa neho sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (§ 2 ods. 1 CMP). To platí i pre konanie o dovolaní.

9. Podľa § 395 ods. 1 CMP platí, že ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Keďže § 396 CMP s dopadom na predmetnú vec „neustanovuje inak“, platí CMP aj na toto konanie.

10. Ustanovenie § 76 CMP vymedzuje prípady, v ktorých (v pôsobnosti tohto zákona) dovolanie prípustné nie je; neupravuje teda, kedy (v pôsobnosti tohto zákona) je dovolanie prípustné. Vzhľadom na to, že v danom prípade nejde o vec, na ktorú by sa vzťahoval § 76 CMP, bolo potrebné aplikovať § 2 CMP. Prípustnosť dovolania matky maloletej bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP), a to oprávnenou osobou, zastúpenou advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

12. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

13. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

14. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

15. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

16. Podstatnou zmenou oproti právnej úprave účinnej do 30. júna 2016 je, že zákon už nestanovuje povinnosť (ani možnosť) odvolacieho súdu ex offio skúmať, či v konaní došlo k procesným vadám tejto povahy. Vzhľadom na viazanosť dovolacím dôvodom (viď § 440 CSP) sa dovolací súd zameriava výlučne na skúmanie existencie tej vady zmätočnosti, ktorá bola uplatnená v dovolaní. Pritom aj naďalej platí, že pre záver o prípustnosti dovolania z dôvodu zmätočnosti nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď napríklad rozhodnutia odvolacieho súdu sp.zn. 1 Cdo 127/2012, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 29/2016, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 467/2014, 6Cdo 5/2014, 7 Cdo 7/2016, 8 Cdo 450/2015).

17. V danom prípade matka maloletej uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, ktorý vymedzila tým, že odvolací súd nerešpektoval a porušil zásadu najlepšieho záujmu maloletej, čím došlo k

porušení práva na spravodlivý proces.; odôvodnenie odvolacieho súdu jej nedalo odpovede na otázky, ktoré svojou povahou mali pre vec podstatný význam, a ktoré veľmi úzko súviseli s posudzovaním a vyhodnocovaním najlepšieho záujmu maloletej a taktiež namietala porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov, pretože výsledkom jeho procesného postupu bolo vydanie rozsudku, ktoré vykazuje znaky ľubovôle. Tiež namietala, že neprihliadol na listinné dôkazy najmä z rokov 2013 až 2015 a to na lekárske správy, odborné stanoviská, vyjadrenia a znalecký posudok č. 34/2013 PhDr. Smíkovej, PhDr. Obucha, MUDr. Kováčovej, Mgr. Petry Belešovej a Mgr. Zuzany Palenčárovej) s tým, že uvedené zostalo bez náležitého odôvodnenia.

18. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

19. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

20. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu (1 Cdo 166/2018, 2 Cdo 19/2019, 3 Cdo 150/2018, 4 Cdo 27/2018, 5 Cdo 21/2018, 7 Cdo 27/2019, 8 Cdo 181/2018), teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

21. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

22. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

23. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (pozri rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

24. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2

písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júli 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

25. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabikh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že odvolací súd vychádzal výlučne z trestnoprávneho hľadiska predmetnej veci pri posúdení najlepšieho záujmu dieťaťa. Mal za to, že súd prvej inštancie sa dôkladne zaoberal posúdením najlepšieho záujmu maloletej a to vykonaním rozsiahleho dokazovania v priebehu konania (výsluchom manželov, kolízneho opatrovníka maloletej, zástupcu Okresnej prokuratúry Bratislava II, znaleckými posudkami odbornými vyjadreniami a ako aj uzneseniami vydanými v trestných konaniach účastníkov, mailovou komunikáciou a obsahom spisu tunajšieho súdu sp.zn. 28P/194/2013). Z vyššie uvedeného je zrejmé, že súd prvej inštancie a rovnako odvolací súd pri svojom rozhodovaní zobrali do úvahy všetky zistené skutkové okolnosti, na základe ktorých dospeli k rozhodnutiu. V priebehu konania bola aj snaha zo strany súdov o doplnenie dokazovania a to o výsluch matky maloletej a rovnako maloletej, pričom bol ustanovený aj znalec, ale neúspešne, nakoľko matka maloletej sa odmietla zúčastniť znaleckého dokazovania v priebehu tohto konania. V dôsledku toho zo strany súdov nižšej inštancie nebolo možné neprihliadnuť aj na uznesenia vydané v rámci vedených trestných stíhaní a to prihliadajúc na skutkové závery vykonaného dokazovania v rámci vedeného trestného konania berúc do úvahy všetky výpovede a predložené dôkazné prostriedky vo veci trestného stíhania.

26. V prejednávanej veci odvolací súd v dovolaní napadnutom rozhodnutí (obsah ktorého nemožno posudzovať izolovane od rozsudku súdu prvej inštancie, lebo prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok - viď rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) zreteľne vysvetlil jeho podstatné dôvody, citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ako i vysvetlil právne úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Dovolateľka preto nemôže dôvodne a opodstatnene namietať, že jej odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v dovolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o dovolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia údu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Vychádzajúc z uvedeného nie je dovolacia námietka dovolateľky o porušení § 420 písm. f/ CSP tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, opodstatnená.

27. Za neopodstatnenú považuje dovolací súd aj námietku matky maloletej spočívajúcej v tom, že oba súdy neprihliadli na listinné dôkazy najmä z rokov 2013 až 2015 a to lekárske správy, odborné stanoviská, vyjadrenia a znalecký posudok č. 34/2013 PhDr. Smíkovej, PhDr. Obucha, MUDr. Kováčovej, Mgr. Petry Belešovej a Mgr. Zuzany Palenčárovej, ktoré aj nedostatočne odôvodnili.

27.1. Dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom konaní viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, a nie účastníkov konania. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999).

27.2. V súvislosti s vyššie uvedenou námietkou dovolateľky, dovolací súd poukazuje na to, že z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie pri vykonaní dokazovania prihliadol na odborné vyjadrenie psychologičky PhDr. Smíkovej (bod 12. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie), znalecký posudok č. 34/2013 vypracovaný PhDr. Obuchom (vypracovaný v rámci trestného konania), rovnako aj MUDr. Kováčovej (bod 27. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie) a lekársku správu detskej psychologičky Mgr. Zuzany Palenčárovej (bod 28. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie), pričom každý dôkaz zhodnotil jednotlivo a následne všetky vykonané dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Dovolací súd poznamenáva, že dovolateľka v rámci odôvodnenia podaného dovolania argumentuje vyjadreniami a tvrdeniami vyťahnutými z kontextu a to majú na mysli buď jeden zo znaleckých posudkov alebo lekársku správu, ktoré boli v tomto konaní použité ako dôkazný prostriedok, pričom ich neposudzuje komplexne, ale len v častiach svedčiacich v jej prospech.

28. V súvislosti s namietanou vadou konania spočívajúcou v nedostatočnom zistení rozhodujúcich skutkových okolností, najvyšší súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle

§ 420 písm. f/ CSP nezakladá nedostatočné zistenie rozhodujúcich okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch

R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp.zn.

1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011,

5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť dodáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

29. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f/ CSP (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

30. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie matky nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto ho podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

31. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.